

Winterobservaties

Tekst Piet Huitema, foto's Richard de Bruijn

Het oog van de imker

Naar de bijenstand gaan en kijken wat er gebeurt kan altijd en ook in de wintermaanden is het nuttig om te weten hoe de situatie is. Staan de kasten er goed bij en zijn de muizenroosters nog aanwezig? Bijenkasten openen kan beter achterwege blijven. Enkele dode bijen voor de kast is geen probleem. Condens duidt op leven in de kast. Is er geen enkele activiteit op een mooie dag met minstens 10 °C, dan is er vast wat mis. Even kloppen tegen de kast en als u met het oor tegen de kast gedrukt niets hoort dan is het volk waarschijnlijk heel erg zwak of dood. Voorzichtig de kast openen en kijken wat er aan de hand is. Helaas blijkt soms een volk compleet verdwenen te zijn. De oorzaak van het verlies blijft

vaak onduidelijk. Te weinig stuifmeel in het najaar, veel varroamijten, een virus, een slechte koningin. Er kunnen vele oorzaken zijn. Is het volk dood of verdwenen, sluit dan de kast en breng de raten naar een droge en koele plaats. Dit voorkomt dat de kast en raten verschimmelen. Ik smelt de raten van dergelijke volken altijd om. Er zijn ook imkers die dit zonde vinden en de goede ramen en de ramen met voer bewaren voor andere volken. Ook hier geldt dat vele wegen naar Rome leiden.

Varroa

Varroa blijft ook in de winter een punt van aandacht. De methode van de geïntegreerde varroabestrijding volgens het driegangmenü van

Bijen@wur bestaat uit wegsnijden van darrenraat in het voorjaar, bestrijden in de zomer en in de winter behandelen met oxaalzuur. De maand december biedt de beste kans om oxaalzuur te druppelen. De behandeling vindt plaats tussen de -5 °C en +5 °C. Het mag een simpele handeling zijn, maar voor de eerste keer is het wellicht prettig om het samen met een ervaren imker te doen. Voor de details omtrent het maken van de oplossing en de toepassing verwijs ik naar www.bijenhouders.nl.

Terugkijken

Af en toe eens terugkijken hoe het is gegaan met de bijen, de drachtomstandigheden en de behandeling van de volken is zeker zinvol. Er zijn weinig imkers die voor de volle 100% tevreden

Jan Piet Frens dient oxaalzuur toe aan een van zijn carnica-volken

den zijn. Er is altijd wel iets wat beter had gekund. Het is mij ook overkomen. Het gaat om een koningin van een goede afstamming uit 2019, dus bijna drie seizoenen aan de leg. Het volk is zeer zachtvaardig en haalt veel honing. Zulke koninginnen wil ik graag zo lang mogelijk houden. In september was het volk erg klein geworden met hooguit nog een raam broed.

Verenigen had gekund, maar dan was ik de koningin kwijt. Het volkje heeft het wintervoer wel opgenomen. De kans dat het de winter niet goed doorkomt is aanwezig, maar er is ook een kans dat het wel lukt. Lukt het wel dan kan deze koningin volgend jaar nog een nieuwe generatie koninginnen voortbrengen. Voor meer zekerheid had ik moeten zorgen dat het volk sterk was, jonge raten en een jonge koningin had. Als aan die voorwaarden was voldaan en het volk voldoende voer had dan hoefde ik me geen zorgen te maken. Ik ben bang dat ik deze fout nog eens maak; doodknippen van een koningin staat me nog steeds tegen.

Toekomstplannen

In deze periode maken we plannen voor het komende seizoen. Voor de eerste keer zelf een veger maken is spannend. Wanneer maak ik een veger, past dit in de vakantieplanning, hoe vind ik de koningin, hoeveel bijen geef ik ze mee en hoeveel voer moeten ze hebben? Het is goed om hierover vast na te denken en nog eens na te lezen wat er in het cursusboek en praktijklessen is behandeld.

Startende imkers zitten vol plannen. Er zijn zoveel mogelijkheden om de hobby nog leuker te maken. Nieuwe spaarkast, traditionele bijenkorf, lattenkast, Warré-kast, Segeberger of een andere kunststofkast en vele andere. De keuze uit kasten is zeer ruim. Voor de bijen zal het niet veel uitmaken in welke kast ze worden ondergebracht.

Voor de imkers gold lange tijd dat het gebruik van één soort raampje (het simplexraam) handiger was als er ramen uitgewisseld moesten worden met andere volken. Naar mijn idee is dit nog steeds zo. Imkers die met verschillende raampjesmaten werken, zullen de beperkte mogelijkheden tot uitwisseling voor lief (moeten) nemen.

Na de basis cursus imkeren ligt het voor de hand een cursus voortgezet imkeren te volgen. Helaas was het twee jaar niet goed mogelijk cursussen te volgen. Wellicht kunt u in deze maanden contact leggen met een mentor.

Wilt u doorgaan met het ras dat u hebt of wilt u omzien naar een ander ras? Ook op dit gebied is er een grote keuze. Er is helemaal niets op tegen om door te gaan met de bijen die u hebt. Alle bijen steken uit verdediging en halen honing. Sommige halen wellicht iets meer honing of steken iets minder. Als u vaak wordt gestoken kan het zijn dat u net wat te ruig met de bijen omgaat, maar het kan ook zo zijn dat er in het volk een sterker verdedigingsmechanisme aanwezig is.

Stel dat u een ander ras wilt, dan kunt u kijken naar de carnica.

Extra isolatie in de bijenkast voor de winter

De Vereniging van Carnica Imkers (verenigingvancarnicaimkers.nl) biedt de mogelijkheid om aan goed materiaal te komen.

Hebt u interesse in Buckfast dan kunt u terecht bij Buckfast Belangen Verenigd (www.bbvbuckfast.nl).

ZwarteBij.org en De Duurzame Bij (www.duurzamebij.nl) beogen bij te dragen aan het behoud van de inheemse zwarte bij.

Deze verenigingen bieden larfjes en soms volkjes aan.

Tot slot

Dit is mijn laatste bijdrage. Ik dank de redactie voor de ruimte die ik kreeg om dit jaar de beginnersrubriek te verzorgen en de lezers voor hun reacties. ●

“In deze periode maken we plannen voor het komende seizoen.”